

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง กระบวนการพัฒนาชุมชนสู่ชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืน

จัดทำโดย นายอิทธิพล อิงประสาร
ตำแหน่ง นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๘
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง กระบวนการพัฒนาชุมชนสู่ชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืน

จัดทำโดย นายอิทธิพล อิงประสาร
ตำแหน่ง นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ

หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๘
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

ลงชื่อ.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(นายบรรลือ สุกใส)

ตำแหน่งผู้อำนวยการกองการพัฒนาชุมชน

สำนักพัฒนาสังคม

วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๙

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กรุงเทพมหานครได้มีแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ยุกระดับคุณภาพชีวิตของคนเมือง โดยที่เน้นคนและการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมีคนเป็นศูนย์กลางสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในการขจัดความยากจน ส่งเสริมการพึ่งพาตนเองโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการใช้ความสมดุลของความพอดี และสามารถแข่งขันกับคนอื่นได้

กรุงเทพมหานครได้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยใช้โครงการต่างๆ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชน เช่น โครงการแผนชุมชนพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โครงการชุมชนเข้มแข็งสร้างกรุงเทพฯ ยั่งยืน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ สำนักพัฒนาสังคมได้รับงบประมาณในการจัดทำโครงการชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืน สอดคล้องกับนโยบายของกรุงเทพมหานครคือมหานครแห่งความสุข โดยมีกรอบแนวคิดในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ประชาชนในชุมชนของกรุงเทพมหานครได้เกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาของชุมชนอย่างเป็นระบบ เน้นการพึ่งพาตนเอง การแก้ปัญหาภายในชุมชนของตนเอง โดยผ่านเวทีประชาคมและมีภาคีทุกภาคส่วนให้การสนับสนุน และประเด็นสำคัญ คือการแก้ไขปัญหาของชุมชนโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมเพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ตรงตามความต้องการของประชาชนในชุมชนได้ นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง

โครงการชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืนที่สำนักพัฒนาสังคมดำเนินการจึงถือได้ว่าเป็นการใช้เครื่องมือหนึ่งที่จะวางแผนให้ชุมชนมีแผนที่พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน โดยประชาชนในชุมชนร่วมกันวางแผน ร่วมกันคิด และหาแนวทางหรือวิธีการที่จะพัฒนาชุมชนของตนเองโดยการใช้แผนที่เดินดินเพื่อวิเคราะห์อุปสรรค ปัญหา จุดอ่อน จุดแข็งของชุมชน การรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิต วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมมาเป็นกรอบในการพัฒนา จากการที่กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศและเป็นเมืองศูนย์กลางของอาเซียน จึงมีความเจริญและก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีต่างๆ จากความก้าวหน้าแบบก้าวกระโดด ทำให้ประชาชนขาดการเรียนรู้แบบมีภูมิคุ้มกัน การใช้ชีวิตที่ไม่เหมาะสมอาจจะเป็นปัญหาในอนาคต กรุงเทพมหานครจึงเล็งเห็นว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนสุขภาวะคือการพัฒนาคนให้ครอบคลุมทุกมิติ และมีกลไกการขับเคลื่อน

กรุงเทพมหานครโดยสำนักพัฒนาสังคมได้กำหนดองค์ประกอบของมิติสุขภาวะ คือ

๑. มิติทางกาย ได้แก่ การมีสุขภาพดี สภาพแวดล้อมดี ประชาชนมีอายุยืนยาว ปลูกฝังให้รู้จักดูแลสุขภาพอนามัยของตนเองและผู้อื่นอย่างถูกหลักสุขอนามัย ชุมชนเป็นชุมชนที่มีความสะอาด สวยงาม

๒. มิติทางใจ ได้แก่ จิตใจเบิกบาน มีความสุข มีความเข้มแข็งมั่นคงทางจิตใจ การปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมตามหลักคำสอนของศาสนา

๓. มิติทางปัญญา ได้แก่ แนวความคิดสร้างสรรค์ มีสติปัญญา สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ในชุมชน รักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นและมีการเพิ่มเติมความรู้ในชุมชนตลอดเวลา

๔. มิติทางสังคม ได้แก่ ชุมชนมีความปลอดภัย พึ่งพาตนเองได้ มีความสามัคคีปรองดอง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรม การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอาชญากรรม เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว

กระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน การบรรลุเป้าหมายของชุมชนสุขภาวะเกิดจากความเข้มแข็งของชุมชนเป็นรากฐานในการพัฒนาให้เกิดความสำเร็จในทุกองค์ประกอบของชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืน

ผู้จัดทำรายงาน มีความเห็นว่าโครงการชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืน มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

๑. การจัดสรรงบประมาณ

๑.๑ การลดข้อจำกัด การแก้ไขปัญหา อุปสรรคของการดำเนินนโยบายการจัดทำแผนงาน/โครงการ ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณให้แก่ชุมชนโดยตรง

๑.๒ ระเบียบการจัดซื้อ-จัดจ้างควรมีความยืดหยุ่นหรือมีระเบียบเฉพาะ เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมได้ในการบริหารจัดการงบประมาณ

๒. การกระจายอำนาจและการสร้างประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการบริหารโครงการชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืน

๒.๑ ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ให้อำนาจกับคณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาโครงการโดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากสำนักงานงบประมาณ

๒.๒ การจัดทำแผนงาน/โครงการ ควรยึดโยงอยู่กับการแก้ไขปัญหาของชุมชนมากกว่าการกำหนดกรอบระยะเวลาการเบิกจ่ายเงิน

๓. การส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน

๓.๑ เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมควรมีการประชุมกันตั้งแต่ระดับปฏิบัติงานจนถึงระดับผู้บริหารและควรมีชุมชนเข้าร่วมประชุมด้วย ซึ่งเจ้าหน้าที่จะต้องเป็นผู้แนะนำหรือเป็นที่ปรึกษาให้กับชุมชนในสิ่งที่ถูกต้องเพื่อลดปัญหาในการจัดทำโครงการ

๓.๒ ควรส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีความรู้ สามารถเขียนแผนงาน/โครงการได้โดยมีความเข้าใจในกรอบของกฎหมายและวิธีการงบประมาณ และการจัดซื้อวัสดุหรืออุปกรณ์จะต้องเป็นกระบวนการที่สร้างการเรียนรู้หรือแก้ไขปัญหาของชุมชนได้อย่างแท้จริง หากเป็นโครงการที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์กับส่วนรวมอย่างแท้จริงอาจเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อกรุงเทพมหานครได้

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง กระบวนการพัฒนาชุมชนตามโครงการชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืนฉบับนี้
ได้รับความกรุณาจากผู้อำนวยการกองการพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม (ท่านผู้อำนวยการบรรลือ สุกใส) ที่
เสียสละเวลาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำรายงานฉบับนี้อย่างยิ่ง และ
ต้องขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา ท่านผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม (ท่านผู้อำนวยการวิภารัตน์ ไชยานุกิจ) และ
ท่านรองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม (ท่านรองสุกฤตา สื่อเจริญ) และที่สำคัญและเป็นกำลังหลักในการ
ขับเคลื่อนโครงการชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืน คือเจ้าหน้าที่กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชน กองการพัฒนาชุมชน
สำนักพัฒนาสังคม ที่สนับสนุนข้อมูลและร่วมใจกันทำรายงานฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

จัดทำโดย

นายอิทธิพล อิงประสาร

นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ

หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชน

กองการพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กิตติกรรมประกาศ

หลักการและเหตุผล.....๑

วัตถุประสงค์.....๑

เป้าหมาย.....๒

ปัจจัยความสำเร็จ.....๒

นิยามศัพท์.....๒

ขั้นตอนการปฏิบัติและผู้รับผิดชอบ.....๕

ระยะเวลาดำเนินการ.....๗

งบประมาณ.....๗

แนวทางการบริหารความเสี่ยง.....๘

การติดตามประเมินผล.....๙

ตัวชี้วัดผลสำเร็จ.....๙

ข้อเสนอแนะ.....๙

ภาคผนวก.....๑๐

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล.....๒๕

โครงการ กระบวนการพัฒนาชุมชนตามโครงการชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืน

หลักการและเหตุผล

กรุงเทพมหานครมีแนวนโยบายที่จะพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งเพื่อสร้างกรุงเทพมหานครให้เป็นเมืองที่น่าอยู่อย่างยั่งยืนโดยใช้หลักการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม (Participation) ให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการคิดและดำเนินการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยมีภาครัฐให้การสนับสนุน ภาคเอกชนให้การช่วยเหลือซึ่งจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้โดยตรงกับความต้องการของประชาชนในชุมชน เป็นการพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเอง (Self-Reliance) ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนมีความสุข สอดคล้องกับนโยบายมหานครแห่งความสุข และมหานครแห่งโอกาสสำหรับทุกคน ประกอบกับแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ.๒๕๕๙ ของสำนักพัฒนาสังคม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ “พัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม” กลยุทธ์ ส่งเสริมและพัฒนาผู้นำชุมชนและประชาชนรวมทั้งภาคีด้านการพัฒนาชุมชน

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมากรุงเทพมหานครได้พยายามที่จะสร้างกระบวนการให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีแนวทางหรือแผนการดำเนินการที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจึงเป็นต้นแบบในการพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วมที่แท้จริงโดยได้เริ่มต้นจากโครงการแผนชุมชนพึ่งตนเองตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๘ ตลอดระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา กรุงเทพมหานครส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการคิดและแก้ไขปัญหา และใช้วิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวทางที่ชุมชนใช้จึงจะต้องกำหนดทิศทางและร่วมรับผิดชอบ ร่วมตัดสินใจผ่านประชาคมหรือเวทีชาวบ้าน ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๕๗ ได้ปรับเปลี่ยนโครงการเป็นโครงการชุมชนเข้มแข็งสร้างกรุงเทพฯยั่งยืน ในปี พ.ศ.๒๕๕๘ ได้มีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาชุมชน และได้มีการทดลองนำร่องในชุมชน ๕๐ ชุมชน ๕๐ สำนักงานเขต โดยใช้ชื่อว่าโครงการชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืนเพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชนครอบคลุมทั้ง ๔ มิติ ทั้งมิติทางกาย มิติทางจิตใจ มิติทางสังคม และมิติทางปัญญา

ดังนั้น ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ กรุงเทพมหานครจึงมีความคิดว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนสุขภาวะคือการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน ให้มีการพัฒนาครอบคลุมในทุกมิติ โดยมีกลไกการขับเคลื่อนคือชุมชนและแผนชุมชนเป็นเครื่องมือ ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดมิติความเข้มแข็งของชุมชน

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปเพื่อสร้างชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืนและได้นิยามความหมายของชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืน หมายถึง ชุมชนที่คนในชุมชนมีภาวะความสมดุลของร่างกาย จิตใจและปัญญา ซึ่งส่งผลให้ปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องอันจะเป็นภูมิคุ้มกันให้พึ่งตนเองได้ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนไปสู่ความเข้มแข็งที่ยั่งยืน องค์ประกอบของมิติชุมชนสุขภาวะประกอบด้วย ๔ มิติกับ ๑ กระบวนการได้แก่ มิติทางกาย มิติทางใจ มิติทางปัญญา มิติทางสังคม และกระบวนการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อใช้เป็นฐานรากในการพัฒนาให้เกิดความสุขในทุกๆ องค์ประกอบ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมและกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน
๒. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาชุมชนให้ประชาชนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๓. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาชุมชนไปสู่ชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืน

เป้าหมาย

ชุมชนสุขภาวะในกลุ่ม A, B และ C ได้นำผลจากการประเมินตามแบบประเมินชุมชนเบื้องต้นเพื่อพัฒนาสู่ชุมชนสุขภาวะไปใช้ในการวางแผนพัฒนาชุมชนที่สอดคล้องกับมิติชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืน

ปัจจัยความสำเร็จ

สิ่งที่จะทำให้การพัฒนาชุมชนตามโครงการชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืนประสบความสำเร็จจะต้องมีกระบวนการที่ดำเนินการตามขั้นตอนและได้รับการสนับสนุนจากหลายส่วน ดังนี้

๑. ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารสำนักพัฒนาสังคม ผู้อำนวยการเขต หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม และเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ ที่จะต้องให้ความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาชุมชน

๒. คณะกรรมการชุมชนและสมาชิกในชุมชนจะต้องมีความสนใจ เข้าใจในปัญหาของชุมชนและคนในชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนรวมทั้งการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่

๓. หน่วยงานต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร เช่น สำนักงานประมาณกรุงเทพมหานคร สำนักการคลัง และหัวหน้าฝ่ายที่สังกัดสำนักงานเขตจะต้องให้ความร่วมมือและถือว่าโครงการดังกล่าวมีความสำคัญในการแก้ไขปัญหาให้กับชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร

๔. กระบวนการบริหารโครงการและติดตามข้อมูลของโครงการรวมทั้งการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาสังคม และสำนักงานเขตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรวดเร็วในการประสานงาน

นิยามศัพท์

๑. เป้าหมาย หมายถึง กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วย

๑.๑ ชุมชนกลุ่ม A คือ ชุมชนที่เป็นต้นแบบโดยสำนักงานเขตคัดเลือกชุมชนที่มีความพร้อมที่สุด จำนวน ๕๐ ชุมชน จาก ๕๐ สำนักงานเขต

๑.๒ ชุมชนกลุ่ม B คือ ชุมชนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในทุกมิติร้อยละ ๖๘ ขึ้นไป ได้แก่ มิติทางกาย มิติทางใจ มิติทางสังคม มิติทางปัญญาและกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน จำนวน ๑๐๐ ชุมชน

๑.๓ ชุมชนกลุ่ม C คือ ชุมชนที่ได้รับการประเมินว่าเป็นชุมชนที่มีคะแนนน้อยกว่ากลุ่ม B จำนวน ๑,๙๖๑ ชุมชน

๒. มิติชุมชนสุขภาวะ หมายถึง ชุมชนที่มีองค์ประกอบใน ๔ มิติ ๑ กระบวนการ ดังนี้

๒.๑ มิติทางกาย ได้แก่ มีสุขภาพดี สภาพแวดล้อมดี ประชาชนมีอายุยืนยาว เป็นมิติของสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับสภาพโดยทั่วไปทางกายของมนุษย์ทั้งภายในและภายนอกและรวมถึงสภาพแวดล้อมรอบตัวด้วย ทั้งนี้ มิติทางกายจะยึดเอาความแข็งแรงสมบูรณ์ของร่างกาย ไม่เจ็บป่วย ไร้โรคภัยเป็นสำคัญโดยมีอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ สมรรถนะทางกาย ภาวะทางเศรษฐกิจที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อภาวะสุขภาพได้

๒.๒ มิติทางใจ ได้แก่ จิตใจเบิกบาน มีความสุข มีความเข้มแข็ง มั่นคงทางจิตใจ

๒.๓ มิติทางปัญญา ได้แก่ มีแนวคิดสร้างสรรค์ มีสติปัญญา สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ

๒.๔ มิติทางสังคม ได้แก่ ชุมชน สังคมมีความปลอดภัยพึ่งพาตนเองได้ มีความสามัคคีปรองดองช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

๒.๕ กระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ได้แก่ การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และความเข้มแข็งของชุมชนซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาให้เกิดความสุขทุกองค์ประกอบ และเกิดความยั่งยืน

๓. แบบประเมินชุมชนเบื้องต้นเพื่อพัฒนาสู่ชุมชนสุขภาวะ หมายถึง เป็นแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินเพื่อจัดระดับชุมชนที่จัดตั้งตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยชุมชนและกรรมการชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๕ ออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม A กลุ่ม B และกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยประเด็นประเมิน ดังต่อไปนี้

๓.๑ มิติทางกาย

๓.๑.๑ ประเด็นการประเมิน: การจัดการสภาพแวดล้อมของชุมชน

ตัวชี้วัด: ๑ ความสะอาดและความเป็นระเบียบบริเวณโดยรอบชุมชน

ตัวชี้วัด: ๒ การจัดการขยะของชุมชน

ตัวชี้วัด: ๓ แหล่งมลพิษในชุมชน เช่น แหล่งน้ำเสีย กองขยะ เป็นต้น (ร้อยละของพื้นที่ในชุมชน)

ตัวชี้วัด: ๔ การจัดกิจกรรมพัฒนาสภาพแวดล้อมในชุมชน เช่น ขุดลอกคูคลอง Big Cleaning Day ปลูกต้นไม้ ติดตั้งถังดักไขมัน เป็นต้น

๓.๑.๒ ประเด็นการประเมิน: สุขภาพอนามัยของคนในชุมชน

ตัวชี้วัด: ๑ สถานที่ส่วนกลางที่เหมาะสม หรือสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมด้านสุขภาพในชุมชน เช่น ลานกีฬา ศูนย์สุขภาพชุมชน เป็นต้น

ตัวชี้วัด: ๒ กิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายในชุมชน

ตัวชี้วัด: ๓ การจัดกิจกรรมส่งเสริมป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) เช่น การรณรงค์ให้ความรู้ เรื่องการดูแลสุขภาพ การบริโภคอาหาร ออกกำลังกาย การตรวจสุขภาพ คัดกรองความเสี่ยง เป็นต้น

ตัวชี้วัด: ๔ จำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมเพื่อตรวจสุขภาพประจำปี

ตัวชี้วัด: ๕ จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก

๓.๒ มิติทางจิตใจ

๓.๒.๑ ประเด็นการประเมิน: สุขภาพจิตใจของคนในชุมชน

ตัวชี้วัด: ๑ อัตราส่วนการฆ่าตัวตายของคนในชุมชน (พ.ศ.๒๕๕๖-ปัจจุบัน)

ตัวชี้วัด: ๒ ร้อยละของผู้มีปัญหสุขภาพจิตได้รับการดูแล ช่วยเหลือ

ตัวชี้วัด: ๓ การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิต

๓.๒.๒ ประเด็นการประเมิน: การส่งเสริมกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ของครอบครัวใน

ชุมชน

ตัวชี้วัด: ๑ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ของครอบครัวในชุมชน

ตัวชี้วัด: ๒ ครอบครัวที่มีปัญหาความรุนแรงในครอบครัว (ร้อยละของจำนวนครัวเรือนในชุมชน)

ตัวชี้วัด: ๓ การจัดกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุ สตรี และผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

ตัวชี้วัด: ๔ การจัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในชุมชน

๓.๓ มิติทางสังคม

๓.๓.๑ ประเด็นการประเมิน: ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตัวชี้วัด: ๑ การจัดกิจกรรมเพื่อดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การอบรมการใช้ อุปกรณ์ดับเพลิง การจัดให้มีเวรยามเฝ้าระวังชุมชน เป็นต้น

ตัวชี้วัด: ๒ แหล่งอบายมุขในชุมชน เช่น ร้านเกมส์ ชุมมยดอง ร้านคาราโอเกะ บ่อนการพนัน เป็นต้น

ตัวชี้วัด: ๓ การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ตัวชี้วัด: ๔ จำนวนของผู้เสียชีวิตที่เกิดจากอุบัติเหตุภายในชุมชน

ตัวชี้วัด: ๕ จำนวนของการเกิดอัคคีภัยในชุมชน (พ.ศ.๒๕๕๖-ปัจจุบัน)

ตัวชี้วัด: ๖ จำนวนของการเกิดอาชญากรรมในชุมชน (พ.ศ.๒๕๕๖-ปัจจุบัน)

๓.๓.๒ ประเด็นการประเมิน: เศรษฐกิจชุมชน

ตัวชี้วัด: ๑ กลุ่มอาชีพในชุมชนที่มีการดำเนินงานกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด: ๒ กิจกรรมส่งเสริมการตลาดรายจ่าย เพิ่มรายได้ในชุมชน เช่น ส่งเสริมการออม การฝึกอาชีพ การปลูกผักสวนครัว

ตัวชี้วัด: ๓ กองทุนต่างๆ ในชุมชน (ที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง)

ตัวชี้วัด: ๔ กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจเรื่องการจัดการการเงินครัวเรือนเพื่อลดปัญหาหนี้สิน

๓.๓.๓ ประเด็นการประเมิน: การส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณี จริยธรรม และพฤติกรรมอันดี

งาม

ตัวชี้วัด: ๑ การจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันสำคัญทางศาสนา วันเฉลิมพระชนมพรรษา เป็นต้น

ตัวชี้วัด: ๒ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๓.๔ มิติทางปัญญา

ตัวชี้วัด: ๑ การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เช่น ศูนย์การเรียนรู้ มุมหนังสือ

ตัวชี้วัด: ๒ การจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่างๆ

ตัวชี้วัด: ๓ บุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในด้านต่างๆ ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ และภูมิปัญญาให้แก่คนในชุมชนได้

๓.๕ กระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

๓.๕.๑ ประเด็นการประเมิน: การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

ตัวชี้วัด: ๑ อัตราส่วนของคนในชุมชนที่มาใช้สิทธิเลือกตั้งกรรมการชุมชนครั้งล่าสุด

ตัวชี้วัด: ๒ การจัดประชุมสมาชิกในชุมชน (นอกเหนือจากการประชุมคณะกรรมการชุมชน)

ตัวชี้วัด: ๓ อัตราส่วนเฉลี่ยของผู้เข้าร่วมประชุมสมาชิกในชุมชน

ตัวชี้วัด: ๔ จำนวนช่องทางการสื่อสารเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารและความรู้ในการใช้ช่องทางต่างๆ

ตัวชี้วัด: ๕ จำนวนกิจกรรมที่สามารถดำเนินการสำเร็จด้วยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเอง

(พ.ศ.๒๕๕๖-ปัจจุบัน)

ตัวชี้วัด: ๖ จำนวนเยาวชนโดยเฉลี่ยที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาชุมชน

๓.๕.๒ ประเด็นการประเมิน: ความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน

ตัวชี้วัด: ๑ การลาออกของกรรมการชุมชนที่ส่งผลให้คณะกรรมการชุมชนทั้งหมดพ้นจากตำแหน่ง

(พ.ศ.๒๕๕๖-ปัจจุบัน)

ตัวชี้วัด: ๒ กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นผู้นำรุ่นใหม่

ตัวชี้วัด: ๓ การเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้นำชุมชน

ตัวชี้วัด: ๔ จำนวนเครือข่ายในการพัฒนาของชุมชน

๓.๕.๓ ประเด็นการประเมิน: ความสามารถในการพึ่งตนเองของชุมชน

ตัวชี้วัด: ๑ ชุมชนมีแผนการพัฒนาชุมชนและมีการปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ตัวชี้วัด: ๒ ชุมชนมีกิจกรรมที่สามารถบริหารจัดการทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ร่วมกันตามวัตถุประสงค์

ตัวชี้วัด: ๓ ชุมชนมีกิจกรรมที่บ่งชี้ถึงการพึ่งตนเอง

ตัวชี้วัด: ๔ มีการรวมกลุ่มและได้รับประโยชน์จากกลุ่มต่างๆ ในชุมชน

๔. งบประมาณสนับสนุนในการพัฒนาชุมชนของชุมชนสุขภาวะแต่ละกลุ่ม หมายถึง งบประมาณของกรุงเทพมหานครที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมของชุมชนกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ โดยมีงบประมาณให้สำนักงานเขต ดังนี้

๔.๑ ชุมชนในกลุ่ม A ชุมชนละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐.-บาท

๔.๒ ชุมชนในกลุ่ม B ชุมชนละไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐.-บาท

๔.๓ ชุมชนกลุ่ม C ชุมชนละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐.-บาท

ขั้นตอนการปฏิบัติและผู้รับผิดชอบ

ขั้นตอน	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑.	นำผลการประเมินจากแบบประเมินชุมชนเบื้องต้น เพื่อพัฒนาเป็นชุมชนสุขภาวะ มาจัดกลุ่มชุมชนเป็น กลุ่ม A B และ C พร้อมทั้งใช้เป็นข้อมูลประกอบในการวิเคราะห์เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และ อุปสรรคของแต่ละชุมชน (SWOT)	กุมภาพันธ์	สำนักงานเขต/สำนักพัฒนาสังคม/ชุมชน
๒.	จัดการอบรมสัมมนาให้กับชุมชนกลุ่ม A และ B	มีนาคม ถึง เมษายน	สำนักพัฒนาสังคม
๓.	จัดการอบรมสัมมนาให้กับชุมชนอื่นๆ (กลุ่ม C) โดยมีขั้นตอน ดังนี้ ๑) จัดทีมวิทยากรกระบวนการของสำนักงานเขต โดยให้เจ้าหน้าที่ที่เข้ารับการอบรมหลักสูตรวิทยากรกระบวนการตามโครงการชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืนจาก สำนักพัฒนาสังคมเป็นวิทยากรหลัก พร้อมจัดทีม เจ้าหน้าที่ที่เป็นพี่เลี้ยงเอื้ออำนวยให้ชุมชนเปิดเวที ประชาคมเพื่อร่วมกันจัดทำแผนงาน/โครงการที่ แก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนไปสู่ชุมชนสุขภาวะ ๒) ทำความเข้าใจผู้นำชุมชนและคัดเลือกผู้นำชุมชน จากชุมชนกลุ่ม C ๓) จัดการอบรมให้แก่ผู้นำชุมชนในกลุ่ม C จำนวน ๒ ครั้ง โดยให้ความรู้เกี่ยวกับ ๓.๑) ความรู้เกี่ยวกับชุมชนสุขภาวะ ๓.๒) แนวทางการดำเนินงานตามโครงการชุมชน สุขภาวะที่ยั่งยืน ๓.๓) หลักเกณฑ์การขอจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาสู่ชุมชนสุขภาวะ ๓.๔) การวิเคราะห์ข้อมูลชุมชน เพื่อจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา ๓.๕) การเขียนแบบเสนอโครงการและขอจัดสรร งบประมาณ ๓.๖) หลักการเปิดเวทีชาวบ้านและการฝึกทำเวทีชาวบ้าน	ภายใน มีนาคม	สำนักงานเขต
๔.	เป็นพี่เลี้ยงให้แก่ชุมชนในกลุ่ม A, B และ C ในการ ดำเนินการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนโดย มุ่งเน้นการพัฒนาตามศักยภาพของชุมชนเป็นหลัก	กุมภาพันธ์ ถึง กันยายน	สำนักพัฒนาสังคม

	และใช้ผลที่ได้จากการประเมินในการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อจัดทำโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาสู่ชุมชนสุขภาวะ		
ขั้นตอน	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๕.	ชุมชนในกลุ่ม A เสนอโครงการและขอจัดสรรงบประมาณมายังสำนักงานเขตผ่านฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ เพื่อส่งให้สำนักพัฒนาสังคมเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณา	กุมภาพันธ์ถึง ๑๑ มีนาคม	ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ พิจารณาดำเนินการ ดังนี้ ๑) โครงการ/กิจกรรมของชุมชนในกลุ่ม A และ B ๑.๑) เขียนโครงการตามที่ชุมชนเสนอ ๑.๒) ส่งโครงการให้ สพส. เพื่อเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณา ๑.๓) กรณีโครงการ/กิจกรรมได้รับอนุมัติ ให้ สพส. ส่งเรื่องให้ สงม. ดำเนินการโอนงบประมาณให้ สนข. ๑.๔) กรณีโครงการ/กิจกรรมไม่ผ่านการพิจารณาอนุมัติให้ สพส. ส่งคืน สนข. เพื่อประสานชุมชนให้ปรับปรุง/แก้ไขแล้วเสนอกลับมาใหม่
๖.	ชุมชนในกลุ่ม B เสนอโครงการและขอจัดสรรงบประมาณมายังสำนักงานเขตผ่านฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ เพื่อส่งให้สำนักพัฒนาสังคมเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณา	มีนาคมถึง เมษายน	สำนักงานเขต/สำนักพัฒนาสังคม
๗.	ชุมชนในกลุ่ม C ส่งคำเสนอโครงการและขอจัดสรรงบประมาณของชุมชนมายังสำนักงานเขตผ่านฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการฯ ของสำนักงานเขตพิจารณา	มีนาคมถึง พฤษภาคม	ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ พิจารณาดำเนินการ ดังนี้ ๒) โครงการ/กิจกรรมของชุมชนในกลุ่ม C ๒.๑) เมื่อคำเสนอโครงการและขอจัดสรรงบประมาณของชุมชนได้รับอนุมัติให้เขียนโครงการตามแบบฟอร์มของ กทม. โดยให้มีข้อมูลตรงกันกับคำของงบประมาณของชุมชน ๒.๒) จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเสนอของบประมาณ

--	--	--	--

ขั้นตอน	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
			๒.๓) กรณีคำขอจัดสรรงบประมาณไม่ผ่านการพิจารณาอนุมัติ ให้ส่งคืนชุมชนกลับไปปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอกลับมาใหม่
๘.	สำนักงานเขตรวบรวมโครงการ/กิจกรรมของชุมชนในกลุ่ม A B และ C เสนอสำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุมัติเงินประจำงวด	เมษายน ถึง มิถุนายน	สำนักงานเขต/สำนักพัฒนาสังคม/สำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร
๙.	สำนักงานเขตและชุมชนร่วมกันจัดทำโครงการ/กิจกรรมตามที่ได้รับอนุมัติ	เมษายน ถึง สิงหาคม	สำนักงานเขต/ชุมชน
๑๐.	สำนักงานเขตรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมให้สำนักพัฒนาสังคมทราบ เพื่อประเมินผลสำเร็จของโครงการ และรายงานผู้บริหารกรุงเทพมหานครต่อไป	มิถุนายน ถึง กันยายน	สำนักงานเขต/สำนักพัฒนาสังคม

ระยะเวลาดำเนินการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๙ สำนักพัฒนาสังคม แผนงานพัฒนาชุมชน งานพัฒนาชุมชน หมวดรายจ่ายอื่น รายการค่าใช้จ่ายโครงการชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืน ยอดเงิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐.-บาท (สองร้อยล้านบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

๑. การประชุม เป็นเงิน ๓,๒๖๒,๗๒๕.-บาท

๑.๑ ค่าเบี้ยประชุม เป็นเงิน ๕๐๗,๕๒๕.-บาท

๑.๒ จัดการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องชุมชนสุขภาวะให้แก่ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม และนักพัฒนาสังคม รวมทั้งสิ้น ๒๖๐ คน ดำเนินการแบบไป-กลับ ๑ วัน จำนวน ๑ รุ่น เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมรามารการ์เด็นส์ เป็นเงิน ๑๕๖,๐๐๐.-บาท

๑.๓ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นของประชาคมในการพัฒนาแนวทางการสร้างชุมชนสุขภาวะ จำนวน ๒,๐๖๑ ชุมชนๆ ละ ๒ คน รวมทั้งสิ้น ๔,๒๓๖ คน ดำเนินการแบบไป-กลับ กลุ่มเขตละ ๑ รุ่นๆ ละ ๑ วัน รวม ๖ รุ่น เป็นเงิน ๒,๕๙๙,๒๐๐.-บาท ดังนี้

- รุ่นที่ ๑ กลุ่มกรุงเทพกลาง ดำเนินการเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมอินทรา รีเจนท์
- รุ่นที่ ๒ กลุ่มกรุงเทพใต้ ดำเนินการเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมแอมบาสเตอร์
- รุ่นที่ ๓ กลุ่มกรุงธนเหนือ ดำเนินการเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์
- รุ่นที่ ๔ กลุ่มกรุงเทพเหนือ ดำเนินการเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมมารวยการ์เด็นส์

-รุ่นที่ ๕ กลุ่มกรุงธนใต้ ดำเนินการเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์

-รุ่นที่ ๖ กลุ่มกรุงเทพตะวันออก ดำเนินการเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมอัลมีรอซ กรุงเทพฯ

๒. การอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นเงิน ๕,๙๒๐,๔๐๐.-บาท

๒.๑ จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเป็นวิทยากรกระบวนการให้แก่ นักพัฒนาสังคม ๕๐ สำนักงานเขตฯ ละ ๓ คน รวม ๑๕๐ คน วิทยากรและเจ้าหน้าที่ดำเนินการ รวมทั้งสิ้น ๑๗๐ คน ดำเนินการแบบพักค้าง ๓ วัน ๒ คืน จำนวน ๑ รุ่น เมื่อวันที่ ๑๒-๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมโกลเด้น ซิตี้ จังหวัดระยอง เป็นเงิน ๙๐๙,๖๐๐.- บาท

๒.๒ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้นำชุมชนในการสร้างชุมชนสุขภาวะ

- ชุมชนต้นแบบ ๕๐ ชุมชนๆ ละ ๔ คน รวม ๒๐๐ คน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาชุมชนจาก ๕๐ สำนักงานเขตฯ ละ ๑ คน วิทยากรและเจ้าหน้าที่ดำเนินการ รวมทั้งสิ้น ๒๘๐ คน ดำเนินการแบบไป-กลับ เป็นเงิน ๒๑๑,๒๐๐.-บาท จำนวน ๒ รุ่นๆ ละ ๑ วัน ณ โรงแรมปรินตัน กรุงเทพมหานคร ดังนี้

รุ่นที่ ๑ ดำเนินการเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙

รุ่นที่ ๒ ดำเนินการเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๙

- ชุมชนสุขภาวะ ๑๐๐ ชุมชนๆ ละ ๔ คน รวม ๔๐๐ คน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาชุมชนจาก ๕๐ สำนักงานเขตฯ ละ ๑ คน วิทยากรและเจ้าหน้าที่ดำเนินการ รวมทั้งสิ้น ๕๑๐ คน ดำเนินการแบบไป-กลับ จำนวน ๔ รุ่นๆ ละ ๑ วัน ณ โรงแรมปรินตัน กรุงเทพมหานคร กำหนดดำเนินการวันที่ ๑๓, ๑๔, ๒๗, ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เป็นเงิน ๓๙๒,๔๐๐.-บาท

๒.๓ จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเขียนแผนงานและโครงการให้แก่ผู้นำชุมชน ๕๐ ชุมชนต้นแบบ ชุมชนละ ๔ คน รวม ๒๐๐ คน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาชุมชนจาก ๕๐ สำนักงานเขตฯ ละ ๑ คน วิทยากรและเจ้าหน้าที่ดำเนินการ รวมทั้งสิ้น ๒๙๐ คน ดำเนินการแบบพักค้าง ๓ วัน ๒ คืน จำนวน ๒ รุ่น ณ โรงแรมโกลเด้น ซิตี้ จังหวัดระยอง เป็นเงิน ๑,๕๒๗,๙๐๐.-บาท ดังนี้

-รุ่นที่ ๑ ดำเนินการเมื่อวันที่ ๒๒-๒๔ มกราคม ๒๕๕๙

-รุ่นที่ ๒ ดำเนินการเมื่อวันที่ ๒๙-๓๑ มกราคม ๒๕๕๙

๒.๔ จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนสุขภาวะและเขียนแผนงาน/โครงการให้แก่ผู้นำชุมชนของ ๑๐๐ ชุมชนสุขภาวะ ชุมชนละ ๔ คน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาชุมชนจาก ๕๐ สำนักงานเขตฯ วิทยากรและเจ้าหน้าที่ดำเนินการรวมทั้งสิ้น ๕๓๐ คน ดำเนินการแบบพักค้าง ๓ วัน ๒ คืน จำนวน ๔ รุ่น ณ โรงแรมโกลเด้น ซิตี้ จังหวัดระยอง เป็นเงิน ๒,๘๗๙,๓๐๐.-บาท ดังนี้

-รุ่นที่ ๑ ดำเนินการเมื่อวันที่ ๔-๖ มีนาคม ๒๕๕๙

-รุ่นที่ ๒ ดำเนินการเมื่อวันที่ ๑๑-๑๓ มีนาคม ๒๕๕๙

-รุ่นที่ ๓ ดำเนินการเมื่อวันที่ ๑๘-๒๐ มีนาคม ๒๕๕๙

-รุ่นที่ ๔ ดำเนินการเมื่อวันที่ ๒๕-๒๗ มีนาคม ๒๕๕๙

๓. การโอนงบประมาณให้สำนักงานเขต เป็นเงิน ๑๕๕,๒๗๖,๘๗๕.-บาท

๓.๑ โอนงบประมาณให้สำนักงานเขตเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืนของสำนักงานเขตสำหรับชุมชนกลุ่ม C เป็นเงิน ๑๐๕,๐๗๒,๐๐๐.-บาท

๓.๒ โอนงบประมาณให้สำนักงานเขตเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนการจัดทำโครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาสู่ชุมชนสุขภาวะสำหรับชุมชนกลุ่ม A และ B เป็นเงิน ๕๐,๒๐๔,๘๗๕.-บาท

แนวทางการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง/ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้	แนวทางการบริหารความเสี่ยง	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑. แบบประเมินชุมชนเบื้องต้นเพื่อพัฒนาสู่	นักพัฒนาสังคมสังเกต สํารวจข้อมูลชุมชน	สำนักงานเขต

ชุมชนสุขภาวะ อาจจะได้ข้อมูลที่ไม่เป็นจริง	ชักถามข้อมูลจากประธานชุมชนให้ได้ ข้อเท็จจริงตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด	
---	--	--

ความเสี่ยง/ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้	แนวทางการบริหารความเสี่ยง	หน่วยงานรับผิดชอบ
๒. กรรมการชุมชน/ผู้แทนชุมชน อาจจะไม่ให้ความร่วมมือในการเข้ารับการอบรม โครงการชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืนเพื่อเขียนแผนโครงการ เนื่องจากไม่มีเวลา	เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมจะต้องทำความเข้าใจต่อคณะกรรมการชุมชน/ผู้แทนชุมชนถึงความสำคัญในการเขียนแผน/โครงการเพื่อการพัฒนาชุมชนและอาจจะต้องสร้างเครือข่ายจากคนในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนามากขึ้น	สำนักงานเขต
๓. คณะกรรมการชุมชน/ผู้แทนชุมชน/สมาชิกในชุมชน ไม่ให้ความร่วมมือในการจัดทำโครงการ เนื่องจากไม่มีเวลา หรือไม่ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาในชุมชน	เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมจะต้องสร้างเครือข่ายการพัฒนาชุมชนและดึงเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ใช้แบบสอบถามปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาเป็นเครื่องมือในการมีส่วนร่วม	สำนักงานเขต
๔. โครงการหรือแผนงานของชุมชนอาจจะไม่ประสบความสำเร็จหรือไม่สามารถจัดทำโครงการได้เนื่องจากขัดกับระเบียบหรือข้อบัญญัติต่างๆ	ให้ความรู้โดยการจัดทำคู่มือการจัดทำโครงการ สิ่งใดสามารถจัดซื้อจัดหาได้ หรือกิจกรรมใดสามารถทำได้โดยถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย	สำนักพัฒนาสังคม/ สำนักงานเขต
๕. การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตขาดความต่อเนื่อง	ควรอบรมให้ความรู้และกำหนดความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ ในแต่ละชุมชนให้ชัดเจน	สำนักงานเขต

การติดตามประเมินผล

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชน กองการพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม จะติดตามประเมินผลโครงการที่ชุมชนจัดทำเพื่อเสนอของบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน โดยการสรุปรวบรวมจำนวนโครงการประเภทของโครงการ และจำนวนงบประมาณที่ใช้ไป

ตัวชี้วัดผลสำเร็จ

ชุมชนในกรุงเทพมหานครใช้ผลจากแบบประเมินชุมชนฯ เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนโดยจัดทำเป็นแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับมิติชุมชนสุขภาวะ อย่างน้อย ๑ มิติ (กาย จิตใจ สังคมหรือปัญญา)

ข้อเสนอแนะ

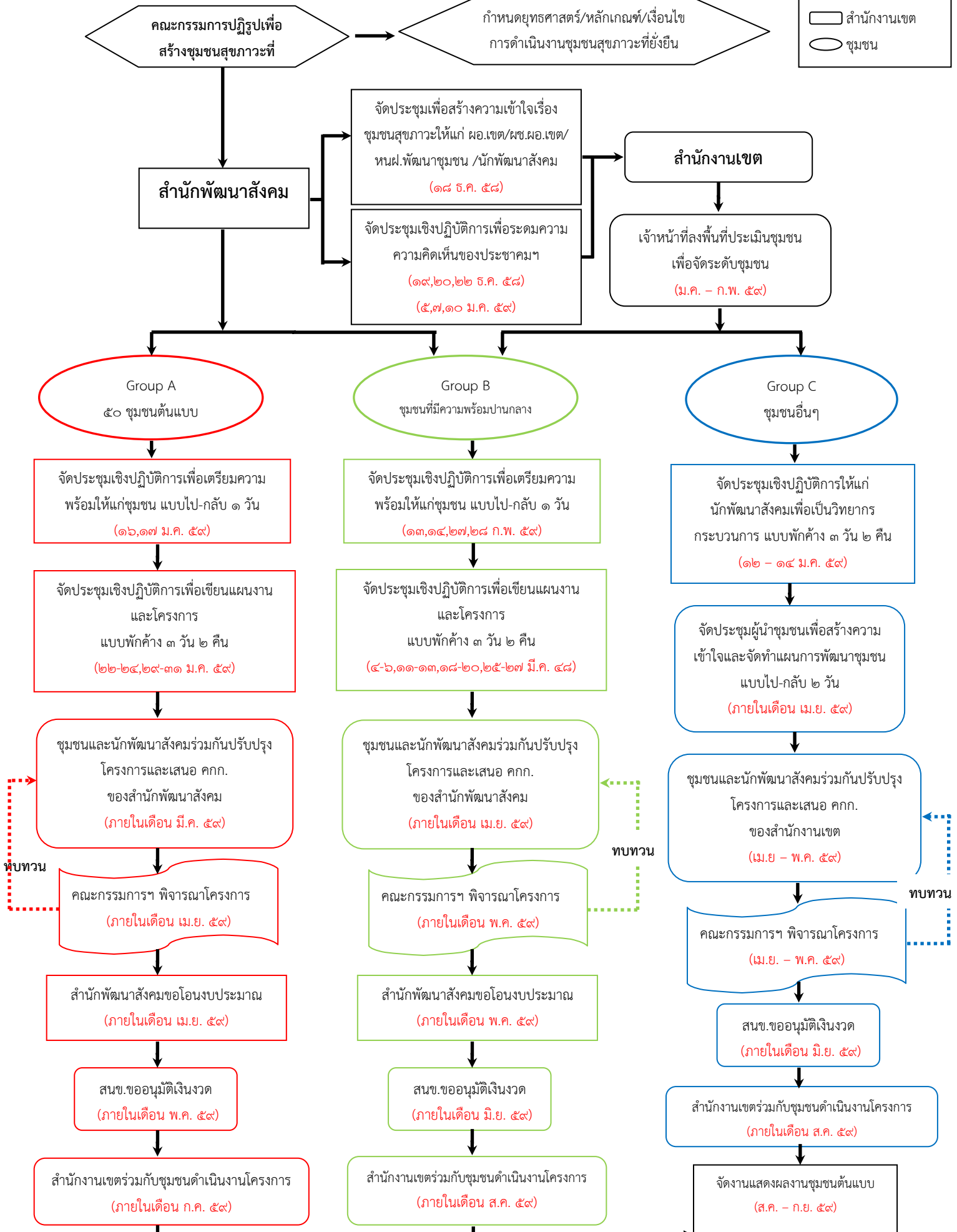
๑. ด้านนโยบาย ผู้บริหารกรุงเทพมหานครควรกำหนดแผนยุทธศาสตร์การสนับสนุนและแก้ไขคุณภาพชีวิตของชุมชนให้มีความชัดเจนและต่อเนื่อง

๒. ด้านระเบียบ กฎหมาย ควรพิจารณาให้ชุมชนสามารถดำเนินการในโครงการได้อย่างยืดหยุ่น มีความคล่องตัว โดยให้ผู้นำชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณกรณีมีการทุจริตในโครงการ

๓. ด้านบุคลากร ผู้บริหารกรุงเทพมหานครควรพิจารณาปรับโครงสร้างเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สังกัดสำนักงานเขตให้เหมาะสมกับจำนวนหรือปริมาณชุมชนในแต่ละเขตรับผิดชอบดูแลอยู่

ภาคผนวก

กระบวนการ (Process) โครงการชุมชนสุขภาวะที่ยั่งยืน

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล

ชื่อ	นายอิทธิพล อิงประสาร																															
วันเดือนปีเกิด	๕ มีนาคม ๒๕๑๒																															
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชน กองการพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม																															
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชน กองการพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม ๔๐๙๕/๒๕-๒๖ ถนนมิตรไมตรี ๓ แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐																															
ประวัติการศึกษา	ระดับปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ระดับปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง																															
ประวัติรับราชการ	<table><tr><td>พ.ศ. ๒๕๓๙</td><td>ตำแหน่งนิติกร ๓</td><td>สำนักอนามัย</td></tr><tr><td>พ.ศ. ๒๕๔๐</td><td>ตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง ๓</td><td>สำนักงานเขตสวนหลวง</td></tr><tr><td>พ.ศ. ๒๕๔๒</td><td>ตำแหน่งบุคลากร ๔</td><td>สำนักอนามัย</td></tr><tr><td>พ.ศ. ๒๕๔๖</td><td>ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน ๕</td><td>สำนักพัฒนาชุมชน</td></tr><tr><td>พ.ศ. ๒๕๔๘</td><td>ตำแหน่งบุคลากร ๕</td><td>สำนักพัฒนาสังคม</td></tr><tr><td>พ.ศ. ๒๕๔๘</td><td>ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน ๖</td><td>สำนักงานเขตสาทร</td></tr><tr><td>พ.ศ. ๒๕๕๔</td><td>ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน ๗ ว</td><td>สำนักงานเขตสาทร</td></tr><tr><td>พ.ศ. ๒๕๕๔</td><td>ตำแหน่งนักพัฒนาสังคมชำนาญการ</td><td>สำนักงานเขตสาทร</td></tr><tr><td>พ.ศ. ๒๕๕๕</td><td>ตำแหน่งนักพัฒนาสังคมชำนาญการ</td><td>สำนักงานเขตสาทร</td></tr><tr><td>พ.ศ. ๒๕๕๖</td><td>ตำแหน่งนักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ</td><td>สำนักพัฒนาสังคม</td></tr></table>		พ.ศ. ๒๕๓๙	ตำแหน่งนิติกร ๓	สำนักอนามัย	พ.ศ. ๒๕๔๐	ตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง ๓	สำนักงานเขตสวนหลวง	พ.ศ. ๒๕๔๒	ตำแหน่งบุคลากร ๔	สำนักอนามัย	พ.ศ. ๒๕๔๖	ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน ๕	สำนักพัฒนาชุมชน	พ.ศ. ๒๕๔๘	ตำแหน่งบุคลากร ๕	สำนักพัฒนาสังคม	พ.ศ. ๒๕๔๘	ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน ๖	สำนักงานเขตสาทร	พ.ศ. ๒๕๕๔	ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน ๗ ว	สำนักงานเขตสาทร	พ.ศ. ๒๕๕๔	ตำแหน่งนักพัฒนาสังคมชำนาญการ	สำนักงานเขตสาทร	พ.ศ. ๒๕๕๕	ตำแหน่งนักพัฒนาสังคมชำนาญการ	สำนักงานเขตสาทร	พ.ศ. ๒๕๕๖	ตำแหน่งนักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ	สำนักพัฒนาสังคม
พ.ศ. ๒๕๓๙	ตำแหน่งนิติกร ๓	สำนักอนามัย																														
พ.ศ. ๒๕๔๐	ตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง ๓	สำนักงานเขตสวนหลวง																														
พ.ศ. ๒๕๔๒	ตำแหน่งบุคลากร ๔	สำนักอนามัย																														
พ.ศ. ๒๕๔๖	ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน ๕	สำนักพัฒนาชุมชน																														
พ.ศ. ๒๕๔๘	ตำแหน่งบุคลากร ๕	สำนักพัฒนาสังคม																														
พ.ศ. ๒๕๔๘	ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน ๖	สำนักงานเขตสาทร																														
พ.ศ. ๒๕๕๔	ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน ๗ ว	สำนักงานเขตสาทร																														
พ.ศ. ๒๕๕๔	ตำแหน่งนักพัฒนาสังคมชำนาญการ	สำนักงานเขตสาทร																														
พ.ศ. ๒๕๕๕	ตำแหน่งนักพัฒนาสังคมชำนาญการ	สำนักงานเขตสาทร																														
พ.ศ. ๒๕๕๖	ตำแหน่งนักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ	สำนักพัฒนาสังคม																														

รางวัลหรือผลงาน
ได้รับการพิจารณาความดีความชอบ ๒ ชั้น ปีงบประมาณ ๒๕๔๓, ๒๕๔๔, ๒๕๔๖, ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๕